

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ב אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות עז | דף הכולל: כתובות יז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סעיף ו'.
מוסר: חפץ חיים - כלל ה' אות ג' עד אות ה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ד' 'ואם יבוא לו טרפו' עד 'ויש שימצא בכלל מבקשי הממון'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

אמרתי לו: רביה, תגיד לי מה אני עושה איתו? | האם מותר להניח תפילין על שעון או על גבס? | 2407

על דא ועל הא

שאלתי אותו בעדינות: הלכות שבת אתה יודע? הוא משיב לי:
"מאיפה שאני אדע, אני לא שומר שבת"... לא ידעתי מה להשיב
לו, לתת לו מילגה או לא. באתי לגיסי רבינו שר התורה זצוק"ל,
אמרתי לו: רביה, תגיד לי מה אני עושה איתו? להמליץ בעדו?

Yaakov Nahumi/Flash90

מה פסק מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל לגבי חקלאי שלא שמר שבת ורצה מילגה לשמור שביעית

לא שומר שבת [יעו"י בחזקוני ויקרא כה, ב עה"פ ושבתה הארץ
שבת לה, דפירש"י - לשם ה', וביאר החזקוני: כלומר, לא תהא
כוונתך להוביר כדי לטייבה, אלא כדי לעשות מצות הקב"ה. וכ"כ
באלשיך יעו"ש].

השיב לי ר' חיים תשובה עצומה: "מצווה גוררת מצווה, מתוך
שלא לשמה בא לשמה (פסחים ג, ב). וא"כ, אמנם הוא כעת
רוצה לשמור על הפירות ולכן הוא רוצה להשבית את השדה,
כדי שהשדה תהיה פורייה, וזה ממש לא לשמה, אבל עי"ז הוא
יבוא לשמה. אתה לא יכול לדעת לאיפה זה יתגלגל, ובפרט שיש
קידוש השם שתלוי שלט בשדה שלו - 'כאן שומרים שמיטה'
[עי' מעשה איש ח"ז עמ' קמ], וא"כ ודאי לתת לו, וציוותי את
ברכת".

נתנו לו, ואכן פגשו אותו בסוף השנה כשהוא שב בתשובה
שלימה, עם זקן ופיאות, כברכת ר' חיים. וציוותי את ברכת.

(גיליון 'בדרכו אמונה')

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א:

פעם בא אלי בן אדם, בעל שדה בארץ ישראל, ואמר שהוא
מבקש ממני פרוטקציה, שיכניסו אותו בין אלו שמקבלים מילגות
תמיכה מ'קרן השביעית' בעבור השבתת השדות.
אני שמתי לב שהכובע שלו והכיפה שלו מגוהצת, סימן שהוא
לא הולך כל הזמן עם כובע. שאלתי אותו בעדינות: הלכות שבת
אתה יודע? הוא משיב לי: "מאיפה שאני אדע, אני לא שומר
שבת..."

אמרתי לו: אז איך נפלת על המצווה הזאת של שביעית?
הוא משיב: "שמעתי מארגונומים מומחים שמנוחת הקרקע
אחת לכמה שנים חיונית עבורה, ומביאה תועלת לגידול התבואה
בשנים הבאות..."

לא ידעתי מה להשיב לו, לתת לו מילגה או לא. באתי לגיסי
רבינו שר התורה זצוק"ל, אמרתי לו: רביה, תגיד לי מה אני עושה
איתו? להמליץ בעדו? איך להמליץ, הרי הוא אומר מפורש שהוא

יש לי שאלה לשאול אתכם - פנה מרן הגראי"ל לראש הישיבה והמשגיה. האם קרה שבחור נכנס אצלכם לבית מדרש עם חולצה תכלת? "לא, אף פעם זה לא קרה", השיבו. "ואולי תסבירו לי מדוע?"

עם חולצות לבנות, ושום בחור לא יעלה על דעתו להכנס עם חולצה תכלת."

ואם הוא מאד אוהב את הצבע הזה, והחולצה הזו מאד מוצאת חן בעיניו?

אמרו לו: "אבל הוא ירגיש כ"כ דחיה בציבור, שלא יעז לעשות כזה דבר."

אמר להם רה"י זצ"ל: אלמדכם משהו, איך אני נהגתי. בדידי הוה עובדא בישיבה קטנה באחת השנים, היה בחור או שתיים שעשו הנהגה לא נכונה בישיבה, וחשבתי איך אצליח לעקור את הדבר הזה.

אספתי כמה בחורים רציניים וכך הוה. קראתי לכמה בחורים טובים, שהם נותנים את הטון, מה שנקרא ה'מזרח' של הישיבה, הסברתי להם, באופן שהנפש תבין לעומק, עד כמה ההנהגה הזאת שלילית, ואמרתי להם: אתם תצרו אורה בישיבה שדוחה את סוג ההנהגה הזו, וממילא ידחה הדבר הזה. וכך באופן אוטומטי נדחתה ההנהגה השלילית, וב"ה כל הישיבה התרוממה.

אני אומר לכם עצה טובה - סיים מרן זצ"ל. תקחו קבוצה של בחורים רציניים, ותסבירו להם כמה חמורים הדברים שאותו בחור-שתיים נוהגים לדבר, כמה זה לא ראוי ולא רצוי, וכך תיווצר אורה בישיבה שלא שייך שידברו כאלו מילים, כי כל בחור, לפני שיחשוב לדבר כזו מילה יבין מיד שזה לא יתכן, הוא יגיע למצב של דחיה בישיבה, וכך באופן רגיל הדבר הלא טוב ידחה.

(גיליון פרקי אבות ע"פ דברי מרן הגראי"ל)

סיפר הגאון רבי גדליהו הוניסברג שליט"א: פעם זכיתי להיות אצל מרן רה"י בחדר, ונכנסו ראש ישיבה ומשגיה ושפכו לפניו את לבם על איזו בעיה שיש אצלם בישיבה. יש בחורים שמדברים דברים שלא צריכים לדבר, ואמנם מדובר ביחידים, אבל יש בחורים ששומעים אותם וזה משפיע השפעה לא טובה. איך מתמודדים עם הדבר הזה?

ראש הישיבה זצ"ל אמר דבר נפלא: תראו, אני זוכר כשהייתי בפולין לא יכלו להשאיר בחוץ אפילו חתיכת סמרטוט. רק היו מסובבים את הראש - היה בא גוי וגונב את זה. אח"כ הייתי בשוויץ, יכולנו להשאיר אפילו מזוודה לילה שלם, ואף אחד לא נגע בזה.

אתם יודעים מה ההבדל? הבה ואסביר לכם. בפולין, כמובן בין הגויים, לא היתה שום מודעות שיש בעיה בגניבה מהשני, זה היה דבר של מה בכך, זה היה בשגרה, ומי שגנב לא הרגיש בכלל שמישהו ידחה אותו בגלל זה, זה היה רגילות. אבל בשוויץ, זה חלק מארחות החיים שלגנוב זה דבר כ"כ חמור, ולכן אף אחד אפילו לא העיז להעלות על דעתו לקחת דבר של השני, כי הבין שזה דבר אשר לא יעשה.

ומרן המשך: יש לי שאלה לשאול אתכם (את ראש הישיבה והמשגיה הנ"ל): האם קרה שבחור נכנס אצלכם לבית מדרש עם חולצה תכלת?

"לא, אף פעם זה לא קרה".

אולי תסבירו לי למה זה לא קרה?

"כי זה לא שייך שבחור ילך כך, בחור מבין שבישיבה הולכים

הסיפור היומי

המפקד הערבי החל לצעוק ולקלל. "מי כאן מוכתר?" קרא נרגז, אך איש לא ענה לו. לפתע הבחין באיש אחד רחוץ למשעי, לבוש חליפה נקיה ויפה. היה זה אבא זצ"ל... "אתה המוכתר!" צעק, "מדוע אינך בא כשאני קורא לך?!"

איך זכה הגאון רבי שלמה מן ההר זצ"ל בפריבילגיות מיוחדות בשבי הלגיון הירדני?

אנשים הולכים הביתה לארוז חבילות, מקווים שנורשה לקחתן. אבא ואמא עולים הביתה, לעיניהם נגלה מחזה מזעזע - פגז פגע בבית, חור בתקרה, על השולחן ערימת אבנים וזכוכיות.

שנת תש"ח, הרובע היהודי במצור. ביום שישי י"ט באייר הוכרזה הפסקת אש, ובמפקדת הלגיון התנהל משא ומתן על כניעה. יוצאים מהמרתפים. עדיין אין יודעים מה יהיה ולאן נלך.

הרהיטים מנוקבים, הכל מלא אבנים טיח ושברי זכוכית. רגעים אחדים עמדו המומים. "הבא לי שמיכה", אמרה אמא לבסוף, "צריך לאסוף בגדים". אבא [=הגאון רבי שלמה מן ההר זצ"ל] עשה כמצוותה. אחר פנה למטבח, בפינה עמדה הטנג'ה - חבית חרס גדולה - שלהפתעתו לא ניוקה בהפגזות, הרים את המכסה וגילה שהיא מלאה מים. "נפלא, אתרחץ לכבוד שבת!"

"מה?! אמרה אמא, "אין לך דאגות אחרות? בא עזור לי". אבא הוריד את המזוזות, עטפן במטפחת והכניסן לילקוטו. אמא מחתה את הדמעות מעיניה והמשיכה להוציא בגדים מן הארון. אבא ניגש למזנון והוציא את פמוטות הכסף - "ערב שבת היום". יחד קשרו את ארבעת הקצוות של שמיכת הצמר והורידו אותה לחצר.

בחצר שררה מהומה. חבילות נערמו, אנשים התרוצצו אנה ואנה, אחרים עמדו מוכי הלם. לא נראה היה שאיש מכל הציבור נותן את דעתו על השבת הקרבה.

כבר חצות היום, בימים כתיקונם מתחילים בהכנות לשבת עוד בטרם יאיר היום, כך חונך אבא מילדותו. "זכור את יום השבת לקדשו - מצוה זו מה תהיה עליה היום?" - בער הדבר בקרבו.

הוא עלה שוב הביתה, הפעם לבדו. ניגש לארון, הוציא את חליפת השבת, חולצה לבנה, מגבת... וערך רחצה כדת וכדין. אמנם המים היו קרים, אך עם כל נטלה ונטלה ששפך על עצמו אמר: "הריני מתרחץ לכבוד שבת קודש!"

באשמורת בוקר יום השבת הגברים יוצאים בשבי הלגיון לירדן. בצהרי היום מגיעים למחנה בלב המדבר. כלואים בין גדרות תייל גבוהות, מעמידים לפנייהם דוודים מלאי מים. אנשים

דוחפים, כבר שעות ארוכות שלא שתו דבר.

בראותו את המהומה, החל המפקד הערבי לצעוק ולקלל. הוא ביקש להשליט סדר והדבר לא עלה בידו. "מי כאן 'מוכתר'?" קרא נרגז, אך איש לא ענה לו.

"מי כאן 'מוכתר'?" צעק שוב כשהוא סוקר את הקהל הנדחק סביבו. פני הכל היו שחורות מפיה ומעשן המלחמה. הבגדים שלא הוחלפו שבועות, מאובקים ומוכתמים. לפתע בלט לעיניו איש אחד רחוף למשעי, לבוש חליפה נקיה ויפה, חולצה לבנה... איש זה היה אבא.

"אתה המוכתר!" צעק, "מדוע אינך בא כשאני קורא לך?!" באין ברירה הבקיע לו אבא מעבר בין האנשים והתייצב על יד המפקד. "תחלק מים" - פקד עליו הירדני.

מאותו יום ראו בו מפקדי המחנה את ה"מוכתר" של השבויים. הכבוד שרחשו לו עקב כך סייע לא אחת בפתרון בעיות. זאת ועוד, בשעת המפקד היומי שארך לפעמים שעה ארוכה, הלגיונר היה מתבלבל בספירה בכל פעם מחדש... דרש מפקד המחנה ש"חוואג'ה מן ההר" יעמוד על ידו. כך היה פטור מלשבת ישיבה מזרחית על האדמה המדברית הלוהטת במשך תשעה חודשים, עד אשר זכו להשתחרר ולשוב הביתה בשלום.

סיפור זה סיפר אבא שלוש שנים קודם פטירתו. באותה תקופה כבר חלה והיה עסוק הרבה בחשבון נפש. הוא שאל את עצמו איך - בעד מצוה של רחצה לכבוד שבת שקיים ביום הכניעה - זכה לכבוד ולזכויות מיוחדות במשך תשעה חודשים, כל חודשי השבי. הוא חשש שמא ינוכה השכר שקיבל מחשבון זכויותיו... לבסוף הגיע למסקנה, שמצוה שאדם מקיים "בשעת הזעם" כאשר באותו מקום אין מי שיקיימנה, ערכה רב עד מאד!

(נר לשולחן שבת, מתוך הספר "ההר הטוב הזה" על הגאון רבי שלמה מן ההר)

סגולות וישועות

**דבריו הנוקבים של ה'בן איש חי' צלצלו באוזניי.
הרי אני ניצב כבר זמן רב מול שערי שמים נעולים...
אולי סיבנו מן השמים במיוחד שאראה את
הדברים הללו, כי זה מה שיביא לי את הישועה?**

ישועת ה' בזכות 'הרף עין'

הצעה כלשהי של שדכן, ואם לא די בכל זה, הרי שאחרי בני המתניה גם בתי, אשר אף היא כבר עמדה בתור למצוא את המוכן לה משמים. איני מאחל לשום הורה לעבור את הצער הזה. היה זה באחת הפעמים בה התנהל שידוך מסויים על השולחן, וכשההצעה כבר קרמה עור וגידים, שמענו מהשדכן כי ההצעה ירדה מהפרק. היינו שבורים לשברי שברים. כבר ניסינו הכל, כל העצות, וכל הסגולות כבר עשינו, כל כך קיוונו, וכאן לפתע כזה שינוי לרעה.

לעתים זוכה האדם לראות בחוש את ישועתו מגיעה בזכות מעשה מסוים אשר עשה. זה היה המקרה אצלי לפני שנים אחדות, כאשר ראיתי בחוש את שערי שמים הנעולים על סוגר ובריה, נפתחו לרווחה בזכות קבלה שקיבלתי על עצמי בשמירת העיניים.

באותה תקופה היה לי בן בשידוכים, אך שום דבר לא זו. בני היה בחור טוב, מלא חן, חבריו לישיבה כבר חגגו בריתות וקידושים לילדיהם הנולדים, אך אצל בני, אפילו הטלפון לא צלצל עם איזו

בשבת שלאחר מכן בהיותי בבית המדרש צד את עיני גליון מסוים אשר דיבר מענין שמירת העיניים. הרמתי אותו, וראיתי שם מובאים דברים נוקבים בשם ה'בן איש חי' זצוק"ל, כי כשיש לו ליהודי נסיון בשמירת העיניים, והוא מתגבר עליו, הרי ששערי שמים פתוחים בפניו, ובכוחו לבקש כל מה שרק יחפוץ "ונענה מיד" - מיד יקבל את מבוקשו.

שערי שמים פתוחים, צלצלו באוזני דבריו הנוקבים של הבן איש חי. הרי אני ניצב כבר זמן רב מול שערי שמים נעולים וסגורים אשר אינם מראים וְלו סימן כלשהו כי הם הולכים אי פעם להיפתחו. אולי הזמינו לי מן השמים בהשגחה שאראה את הדברים, כי זה מה שאני צריך לעשות בשביל הישועה הפרטית שלי?

על אתר קיבלתי על עצמי בהחלטה גמורה כי בפעם הבאה שיארע לי נסיון בשמירת העיניים, הרי שאקפוץ על ההזדמנות. בזמנים של היום אין צורך להמתין זמן רב מדי לכזו הזדמנות. ובפעם הבאה בה הלכתי ברחוב שמרתי את עיני מראיות אסורות, ובאותה עת נשאתי תפילה חרישית וחמה שיהא זה לזכות שני

ילדיי הממתנים כל כך לישועתם בזיווג הגון. לקח ימים בודדים בלבד עד שהטלפון הראה אות חיים. היה זה שדכן עם הצעה של שידוך משולש בין שלוש משפחות, הצעה מתאימה במיוחד הן עבור בני והן עבור בתי. אמנם לא היתה זו הפעם הראשונה שהציעו את ההצעה הזו. כבר דיברו על כך שנה קודם לכן וכבר אז נתתי את הסכמתי לשידוך, אבל ההצעה נרדמה ללא כל סיבה נראית לעין. ברם, עכשיו החלו דברים לזוז כאילו נדחפו ע"י האויר, ותוך זמן קצר נשברה הצלחת בשעה טובה! עם בן חתן ובת כלה בבית, צריך כמובן ארנק תפוח. היה זה ימים ספורים בלבד לאחר מכן, כאשר הייתי צריך בדחיפות סכום של 3,000 דולר אך לא היה לי לא מיניה ולא מקצתיה, ולא היה לי כל מושג מהיכן להשיג את הסכום הלז. ברם, כעת כבר ידעתי מה עלי לעשות. בהזדמנות הקרובה שעצמתי את עיני בגין ראייה אסורה, נשאתי שוב תפילה חמה אל אבי שבשמים שישלח לי את הכסף הדרוש לי. עוד באותו היום שלח לי הקב"ה כפול מכך, 6000 דולר, באופן לא מתוכנן בעליל!

(גליון עין יפה אדר תשע"ה, מפי בעל המעשה; הובא בגליון 'אוצר שמירת העיניים')

פרשת השבוע

מי מצא לו מפלט בישיבתו של רבי יעקב גלינסקי זצ"ל?

סיפורים מפעיימים על השגחה פרטית • "מציץ מן החרכים..."

דברים (אבות ו', ה'), מהלשון "נקנית" ניתן לדייק שיש מושג של 'ידיעת התורה' ויש מושג של 'קנין התורה'.

את ההבדל ביניהם מסביר רבי אליהו לופיאן זצוק"ל במשל הבא: אדם הממונה על בתים ובניינים רבים השייכים לפלוני חברו, בתוקף תפקידו הוא יודע ומכיר את כל הפרטים בכל חדר ופינה בבתים שהוא ממונה עליהם, ולפעמים אף יותר מבעל הבית עצמו, אולם אין לו כל קנין בהם והם כלל לא שלו. משא"כ בעל הבית שהדירות הן קניינו ורכושו.

כך התורה, ישנם כאלה שיש להם ידיעה גדולה בתורה, אבל התורה לא נעשית שלהם כי לא קנו אותה בקנייני התורה המפורשים בפרק קנין תורה, שכן לקנות את התורה נדרשים ארבעים ושמונה דברים, ורק על ידם יעשה האדם קנין בתורה. הסיפורים הבאים ייטיבו להמחיש את ההשגחה הפרטית המלווה כל אדם, על כל צעד ושעל, וכפי שמספר רבי יעקב גלינסקי זצוק"ל:

באחד הימים, צצו לפתע שלושה ילדים תימנים בהיכל הישיבה. עיניהם הכהות נוצצות בפיקחות ובחן יהודי, ובפיהם שאלה: "התפללו כאן כבר מנחה?" ראיתי על פי מראם, שאינם

הרב אהרן כהן

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי" (במדבר א', א')

מסביר המדרש על הפסוק הנ"ל: "למה במדבר סיני, מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה: באש במים ובמדבר וכו'. ולמה ניתנה בג' דברים הללו, אלא מה אלו חינם לכל באי עולם כך דברי תורה חינם הם, שנאמר: הוי כל צמא..."

חז"ל לימדו אותנו דבר נפלא, כל אדם יכול לבוא וליטול בחינם את התורה ללא שכר, כפי "שבאש מים ומדבר" אדם יכול להשתמש ללא שכר.

אנו נמצאים בערב חג השבועות, וידועה השאלה: מדוע יום מתן תורה נקרא בתורה "חג השבועות" ולא חג מתן תורה על שם התורה שניתנה בו? הרי כמו שחג הפסח נקרא על שום שפסח הקב"ה על בתי ישראל במצרים, וחג הסוכות נקרא על שם הסוכות שבני ישראל ישבו בהן בצאתם ממצרים, כך לכאורה היו צריכים לקרוא לחג השבועות - חג מתן תורה על שם התורה שניתנה בו?

אלא, עיקר מתן תורה נעוץ בשבעת השבועות הקודמים ליום מתן תורה. וטעם הדבר, משום שהתורה כידוע, נקנית במ"ח

כפרד, ולא אז ממקומו. התלמידים, שראו כך, יצאו כדי לקיים את מצות "עזוב תעזוב עמו" וגילו שלחמור רצונות משלו... לא קם ולא זע מפניהם.

המהומה סביב החמור והילדים גדלה, וראשי הישיבה, רבי אלחנן פרלמוטר ואני, יצאנו לעזור גם אנו. משיחה עם האם, תימנייה שעלתה זה עתה לארץ, הגענו למסקנה המזעזעת: היא עמדה לשלוח את ילדיה לקיבוץ! בתמימותה לא ידעה שבכך היא גוזרת שמד על ילדיה. אמרו לה שבקיבוץ יקבלו חינוך ומזון, ודי לה בזה. אין לה כסף, ויכולת לגדלם, ובקיבוץ יתנו להם הכל. ניסינו לשכנעה להשאירם בישיבה, ואף במוחם של הילדים, שהאזינו לקול התורה הבוקע מן הישיבה, החלו הזיכרונות מבית אבא שבתמן להתעורר. "יהיה להם טוב פה", הבטחתי לה, "נדאג להם לכל מה שיצטרכו! יותר מאשר בקיבוץ! מה שהם ירצו - ניתן להם!"

אבל האם עקשנית: הבטיחו לה הכשרה מקצועית! הבטיחו לה שגם פרנסתם של הילדים בעתיד תהיה מובטחת! תלמידי הישיבה שכנעו את שלושת הילדים, והללו פנו אל האם ואמרו: "אמא, אנחנו נשארים כאן!" האם הנדהמת ניסתה לשכנעם בכה ובכה, אבל לא עלתה בידה. כאן הם רוצים להישאר, והיא תחזור הביתה.

החמור העקשן התרומם ממקומו אחרי שירדו ממנו הילדים, והיא חזרה הביתה עמו, מותירה את ילדיה בידיהם המסורות של ראשי הישיבה. שלושת הילדים הללו הפכו לרבנים. אם לא היה החמור עוצר על פתח הישיבה, מי יודע מה היה עולם בגורלם. כמה מרגש הדבר. החמור היה שליח ההשגחה העליונה! הוא עצר בדיוק כאן, לא כמה מטרים קדימה ולא כמה מטרים אחורה. לכל אורך הדרך יכול היה לעצור, והדרך ארוכה היתה... הוא עצר מול הישיבה, כדי שנראה, ונצא, ונשמע, ונציל את הילדים! עין בעין ראינו את ההשגחה הפרטית, כיצד מציץ הקדוש ברוך הוא מבין החרכים, ושומר על ילדיו לבל יגיעו לידי שמד.

בקרב שומרי תורה ומצוות, ומיהרתי לשאול: "מי אתם?" באותם ימים, הועלו מאות אלפי עולים מארצות המזרח, והעבירום כאן על דתם, רחמנא לצלן. מי שיכולנו להציל, ניסינו להציל.

השיבו לי את שחששתי מפניו: "אנחנו מחניכי הקיבוץ. לקחו אותנו לטיול, וכשהגיע זמן מנחה חיפשנו בית כנסת להתפלל בו. לעגו לנו, אמרו שלא יניחונו להתפלל, אבל אנחנו ברחנו לכאן, ונתפלל ויהי מה!"

אויי, רבותיי, כמה זה כאב לי. כמה כואב לראות אח מוציא את אחיו לשמד. "גדול המחטיאו יותר מן ההורגו", וכאן מדובר באלפי אלפי ילדים שמועברים יום על דתם. אמרתי להם: "היודעים אתם מה? אל תתפללו כעת. הנה יש כאן חורשה, לכו והתחבאו בה, והישארו כאן, בישיבה."

הרעיון נשא חן בעיניהם. בקיבוץ לועגים להם, וכאן יוכלו להתמיד בקיום המצוות! מיד פרחו ונעלמו להם והסתתרו בחורשה.

נכנס המדריך: "איפה הילדים?"

"ילדים?" היתממתי, הן הוא לא ילמד אותי כיצד עומדים בגבורה מול היצר הרע המבקש להעבירני על דתי ועל דעת קוני! עטיתי הבעה תמימה מאוד: "איזה ילדים?"

"ילדים! נכנסו לכאן ילדים!"

"לכאן?" העמדתי פנים תמהות, "ילדים של מי? שלך?"

"לא שלי", זעף המדריך, "חניכי הקיבוץ הם! חניכים שלי!"

"חניכים שלך נאבדו???" גערתי בו בחומרה, "איזה מדריך

אתה! חסר אחריות! אי אפשר לסמוך עליך! אתלונן עליך!"

נבהל המדריך, וברח מן המקום...

וחייהם הרוחניים של שלושת הילדים, שנכנסו למקום במקרה ובהשגחה, היו להם לשלל.

סיפור נוסף: יום אחד, עצר חמור, כושל, על פתח הישיבה. האישה שעמדה על ידו ושלושת הילדים שרכבו עליו עד כה, ניסו לנערו ממקומו ולהקימו, אבל לא הועילו בדבר. החמור היה עקשן

קול העם

**"יום אחד ישבתי בכולל עם עיניים אדומות,
כרגיל בעונה, ויהודי אחד ניגש אלי ושואל
אותי מה זה היה לי. ענית לו באנחה שזה
מצבני מאז ומעולם ואין מה לעשות..."**

הפיתרון הפשוט ביותר לאלרגיה אביבית

כל תרופה עזרה קצת, אבל הגוף מיהר להתרגל אליה, ושוב חזרו הסימפטומים החריפים. השנה התחלתי עם סטרואידים וקורטיזון, כי ראיתי שפשוט אין לי בררה. זה עזר, אבל חברים אמרו לי שזה לא כזה פשוט, ושימוש בתרופות כאלו לאורך זמן הוא מזיק, אז הפסקתי.

כמה שהאביב יפה, ככה אני סובל. כשאתם רואים פריחה מלא העין, ורוד, סגול, צהוב וירוק, אני מתעטש ומתעטש, העיניים שלי בוערות, ואני נתקף דלקות וליחה. ככה זה היה בכל שנה, מט"ו בשבט ועד חודש אחרי פסח. מה שנקרא אלרגיה אביבית. מה לא ניסיתי? תרופות טבעיות ואל טבעיות, פלצבו ופלאבו,

Mendy Hechtman/Flash90

מהיום אני מתפלל להשם שיסיר ממני את הנגע הזה. לא רופאים, לא תרופות, רק רופא כל בשר ומפליא לעשות. מעולם עד אז לא חשבתי להתפלל על העניין. הבנתי שזה הגוף שקיבלתי, וזה הניסיון שעלי לעבור בחיים. לא חשבתי שבעצם קיבלתי כאן פתח להתפלל. אני מלא הכרת טובה לידיד זה שפקח את עיני.

אכן, תוך כמה ימים נעלמה האלרגיה. לכאורה עלי לכתוב כאן "הלא ייאמן קרה", אבל מה שקרה - בזכות האמונה קרה, האמנתי ונושעת.

עברו שבועיים מאז שראיתי עין בעין את ישועת השם, ושוב החלו גירודים ועיטושים. עכשיו כבר לא הייתי צריך עצות. הבנתי שבתחילה התפללתי מעומק הלב והשקעתי בעניין, אבל אחרי שראיתי שהכל הסתדר התרשלתי בתפילה על הדבר. שוב התחזקתי, ושוב חזרתי להיראות ולהרגיש כאחד האדם.

(גיליון השגחה פרטית בהר-בחוּקתי תשע"ט)

יום אחד, השנה, אני יושב בכולל עם עיניים אדומות, כרגיל בעונה, ויהודי אחד ניגש אלי ושואל אותי, מה זה היה לי. אני עונה לו באנחה שזה מצבי מאז ומעולם. אני סובל מאלרגיה אביבית שרק מחריפה משנה לשנה, ואין מה לעשות.

"אין מה לעשות?" הוא שואל אותי, "דווקא חשבתי שכן. תראה את ידידנו, הוא סבל בעבר מאלרגיה כזאת, והיום אין לה כל זכר. תשאל אותו מה הוא עשה. אולי תלמד מהניסיון שלו".

ניגשתי אל הידיד המשותף שלנו, ושאלתי אותו מה הוא עשה. "אני אגיד לך", הוא התרגש. "התפללתי להשם! פשוט! השקעתי בתפילה. ביקשתי ממנו שירחם עלי וישיע אותי. אין לך מושג כמה תפילות התפללתי על כך. והנה, אכן שמע אלוקים! אם אתה שואל אותי, זאת העצה שלי. תעשה כך גם אתה, כי מי קל גדול כאלוקינו בכל קוראנו אליו!"

ידידי דיבר בכזה להט, בכזאת אמונה, שנדבקתי ממנו. כן כן.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מדוע החמירה כל כך התורה בעוון לשון הרע

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

הלא ראוייה כלפי אנשים, בוודאי יכעס עליו אביו מאד, ויענישהו על כך בחומרה, ומי גרם לכל זה? המספר. וכן הוא הענין בדבור לשון הרע, שהרי הקב"ה אוהב את ישראל שהם בניו, ואף שידע מעשיהם, אבל אם יבוא אליו המקטרג [שהתעורר מחמת שסיפרו אליהם, ויאמר עד כמה גרועים מעשיהם של בניך, יהיה חייב להענישם, אבל יתגבר בו הקפדה ושנאה למי שעורר את המקטרג, מדוע גרם בסיפורו זה שצריך לכעוס על בניו, בהתבוננו שאין כוונתו כלל לתועלת אלא לקנטר ולבזות חברו, ולכך לא ירצה להצילו מצרותיו.

כותב ה'חפץ חיים' בהקדמה, כי נראה פשוט שהטעם שהחמירה התורה כל כך בעוון לשון הרע הוא, משום שמעורר בזה הרבה את המקטרג הגדול על כלל ישראל, ועל ידי זה הורג כמה אנשים בכמה מקומות, וכמו שכתב הזהר הקדוש בפרשת פקודי. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים על כך מה שכתב ה'חפץ חיים' בספר שמירת הלשון (ח"א שער הזכירה פ"ב), שאדם המדבר לשון הרע ומעורר קטרוגים על ישראל, הקב"ה מקפיד עליו ואינו רוצה להצילו מצרותיו. והמשיל זאת לאדם שמרוב אהבתו לבנו מחפה עליו אף שמתנהג שלא כשורה, אמנם אם יבואו אנשים ויספרו לו על קלקולי בנו והתנהגותו

האזינו לתוכנית 'הפוח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

יבמות דף עז

האם מלאך עושה שתי שליחויות?

מואבי ולא מואבית

לקדם ואין דרכה של אשה לקדם". ודבר זה שהוא דרך צניעות, למדה הגמ' שם מן הפסוק "ויאמרו אליו איה שרה אשתך", שהיתה צנועה ונשארה באוהל.

מעתה, קודם שנודע ששרה צנועה - לא היה טעם לשלוח מלאך להציל את לוט, כיון שזכותו של דוד המלך לא נתבררה כל צרכה. אך לאחר שאמר אברהם "הנה היא באוהל", וכפירוש רש"י "צנועה היא", נתברר שדרכה של אשה להיות צנועה, וממילא המואביות לא היו צריכות לקדם בלחם ומים, וא"כ ניתן לדרוש "מואבי ולא מואבית" ונמצא שדוד המלך מותר לבא בקהל ולפיכך לוט צריך להינצל, ולכן רק עכשיו נתחדשה שליחות חדשה - להציל את לוט!

(חידושי הרי"ם)

בפרשת וירא כאשר שלושת המלאכים נשלחים לאברהם אבינו, אומרת התורה 'והנה שלושה אנשים ניצבים אליו' - ופירש רש"י: "אחד לבשר את שרה, אחד להפוך את סדום, ואחד לרפאות את אברהם, שאין מלאך אחד עושה שתי שליחויות... רפאל שריפא את אברהם הלא משם להציל את לוט".

ותמוה מאד: אם "אין מלאך אחד עושה שתי שליחויות" - מדוע לא נשלח מלאך מיוחד להציל את לוט?

ונראה בביאור העניין, כי הרי אמרו חז"ל (ב"ר נ, י) שלוט ניצל בזכות דוד המלך שעתיד היה לצאת ממנו. וידוע שההיתר של דוד המלך לבא בקהל אע"פ שזקנתו רות היתה מואבית, הוא מהדרש "מואבי ולא מואבית" (יבמות עז.), ודרשה זו נלמדה מן הפסוק "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים" - דרכו של איש

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האם חציצה פוסלת את הנחת התפילין?

בין השערות לבין התפילין, למרות שיש אויר המפסיק ביניהן. ויש מן הראשונים שסוברים, שהחציצה אינה פוסלת, אלא שבתפילין של יד יש להקפיד שהתפילין תהיינה מכוסות, ולא תהיינה מונחות מעל הבגד, באופן שנראה לאחרים, וכפי דרשת חכמינו ז"ל: "וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל יָדְךָ - לָךְ לְאוֹת, וְלֹא לְאַחֵרִים לְאוֹת". והלכה כדעה הראשונה.

[שו"ע כז, ד, ומשנ"ב יג, יד, יז וריח]

על תפילין של יד נאמר בתורה: "עַל יָדְךָ", ועל תפילין של ראש: "בֵּין עֵינַיִךָ", ולדעת רוב הראשונים, מילים אלו מלמדות שהתפילין צריכות להיות מונחות ישירות על היד ועל הראש, וחציצה ביניהן לגוף האדם פוסלת את הנחת התפילין; ואף אם החציצה היא רק כנגד 'משהו' משטח התפילין. וגם בחלק של הראש שמתעגל כלפי מטה, אשר התפילין של ראש מונחות מעליו אך אינן נוגעות בו, צריך שלא תהיה חציצה

האם צריך להסיר את השעון לפני הנחת התפילין?

ניתן להקל ולהניח את הרצועה על גבי תחבושת, וכדומה. ובנוגע לכריכות הרצועה על היד ועל האצבעות - ניתן להקל לכתחילה, ולכורכה על גבי דבר החוצץ. אולם, יש אומרים, שראוי להחמיר בדבר, ולדעתם, יש להסיר את שעון היד לפני הנחת התפילין, אם הוא מונח במקום שבו כורכים את הרצועה.

[שו"ע כז, ד, ומשנ"ב טז; ביאורים ומוספים דרשו, 13]

בהמשך לאמור: ההלכה שחציצה פוסלת את הנחת תפילין, מתייחסת ל'בֵּית' התפילין. ויש להחמיר שלא תהיה חציצה גם במקום שבו הרצועה מקיפה את הראש, וכן במקום בו היא מקיפה את היד לקשירת ה'בֵּית'; אולם, במקרה שיש באזורים אלו פצע, וכדומה, וקשה להניח את הרצועה ישירות על הראש או היד,

האם ניתן להניח תפילין על תחבושת או גבס?

לאתמול). ובכל מקרה, אם יש באפשרותו להסיר את התחבושת לפחות למשך זמן קריאת שמע ותפילת שמונה עשרה של שחרית, יעשה כן, ויברך כרגיל.

ונחלקו פוסקי זמננו בנוגע לגבס - אם דינו כתחבושת, שבשעת הדחק ניתן להניח עליה את התפילין, או שאין להניח עליו תפילין כלל, משום שאינו נחשב כמניח תפילין על גופו.

[משנ"ב כז, טז, יח רכ; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

מי שיש שראשו חבוש במקום הנחת ה'בֵּית' של התפילין, ואם יסיר את התחבושת לצורך הנחת התפילין, יגרום הדבר לכאב או לחולי - רשאי להניח עליה את התפילין. והנהוג כדעת הרמ"א, לברך על התפילין של ראש, לא יברך עליהן כשמניחן באופן זה. ובדומה לכך, מי שזרועו הימנית חבושה, במקום שבו מניחים את ה'בֵּית' של התפילין, רשאי להניחו עליה, ויברך על התפילין של ראש כדין מי שיש ברשותו רק תפילין של ראש, (ראה תקציר

* בתפילין של יד, בצידו הימני של ה'בֵּית', עושים קשר ובו צורת האות 'יוד'. ויש להקפיד שהקשר יהיה צמוד לבית במשך כל שעת ההנחה. ויש שכתבו, שצריך להקפיד על כך אף בזמן שהתפילין מונחות בנרתיקן.
* את התפילין של יד, קושרים לזרוע על ידי השחלת צידה האחד של הרצועה, בלולאה הנעשית בצידה השני בנקודת היציאה של הרצועה מהמ'עברתא'. יש מן הראשונים שכתבו, שמיקומה של הלולאה הוא בצידו הימני של ה'בֵּית', ויש אומרים, שמקום הלולאה הוא בצידו השמאלי של הבית.
* מי שנקטעה ידו השמאלית, ולא נותר בה מקום הראוי להנחת התפילין, הריהו פטור מהנחת תפילין; ויש אומרים שיניח על יד ימין, ללא ברכה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי ששלח מאכלים עתירי סוכר לחולה סוכרת - האם יצא ידי חובת משלוח מנות?

ומי ששלח לחבירו 'משלוח מנות', ובו מאכלים שהמקבל נמנע לאוכלם מטעמי בריאות - וכגון ששלח מאכלים עתירי סוכר לחולה סוכרת שאכילתם מזיקה לו - יש אומרים, שיצא ידי חובתו; אך יש מהם שהוסיף, כי לכתחילה אין לנהוג כך. ויש אומרים, שלא יצא ידי חובתו. וכן אם המקבל נמנע מלאכול את המאכלים שבמשלוח מטעמי כשרות - יש אומרים, שלא יצא ידי חובתו.

[משנ"ב תרצה, יט; ביאורים ומוספים דרשו, 41, 43 ר44]

לקיום מצות משלוח מנות, צריך לשלוח שני דברי מאכל, או משקה, הראויים לשימוש מידי. ויש אומרים שבשר שאינו מבושל, נחשב לענין זה כראוי לשימוש מידי.
ותבלינים או תה, וכדומה, שאינם ראויים לשימוש בפני עצמם - יש אומרים שלא ניתן לקיים בהם את המצוה, ויש מהאחרונים שנראה מדבריו, שניתן לקיים בהם את המצוה. ומים, וכן מי סוּדָה, אינם נחשבים כמשקה לענין משלוח מנות.

הלוח היומי

כ"ב באייר | רבי בן ציון חיים ב"ר משה יצחק אהרן לובצקי זצ"ל, בעל מעשה הכתב, התדמות הלשון ועוד

בשנת ב' אלפים ת"נ, לאחר שהאספסוף התאוו תאווה במדבר "מי יאכילנו בשר.." החל היום לרדת שליו למשך חודש ימים. ביום זה בשנת תש"ד בתקופת השואה, החל הגירוש הגדול של יהודי הונגריה הי"ד למחנות ההשמדה באושוויץ-בירקנאו.

יארצייט:

תרנ"ד: רבי מרדכי שרגא פייבוש פרידמן זצ"ל, מהוסיאטין.

תר"ץ: רבי שלמה אליעזר ב"ר יעקב אלפנדרי זצ"ל, חכם באשי של דמשק, בעל שו"ת מהרש"א אלפנדרי ועוד.

תש"ה: רבי בן ציון חיים ב"ר משה יצחק אהרן לובצקי זצ"ל, בעל מעשה הכתב, התדמות הלשון ועוד.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לי"ז לעומר מי האדם החזק בעולם?

פעם הגיע האדמו"ר רבי יואל מסטמאר בערב שבת לביתו, והרבנית אמרה לו שכיון שהרבי לא מרגיש טוב, אינה מסכימה שהשבת יתקיים טיש, הרבי אמר לה: "זה בלתי אפשרי, שהרי כבר הודעת שיש טיש" אך לבסוף הרבי ויתר. ראש הקהל שהיה שם חלשה דעתו, הוא היה בטוח שהאדם החזק בעולם הוא הרבי, והנה הוא רואה שהרבנית חזקה מהרבי... אמר לו הרבי: "דע לך, מי שמוותר הוא החזק".

(דברי יואל - טיב השידוכים שער הנישואין עמ' סה)

אף בעת שיש לנו קושי לזוטר, נשתדל להתאמץ ולזוטר, ונזכור שהזויתור אינו מוריד מערכנו

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il